

Bejegyzés iránti kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján

(2009/C 104/09)

Ezzel a közzététellel az 510/2006/EK ⁽¹⁾ tanácsi rendelet 7. cikke alapján létrejön a kérelem elleni kifogás joga. A kifogást tartalmazó nyilatkozatnak e közzététel napjától számítva hat hónapon belül kell beérkeznie a Bizottsághoz.

EGYSÉGES DOKUMENTUM

A TANÁCS 510/2006/EK

„WIŚNIA NADWIŚLANKA”

EK-SZÁM: PL-PDO-0005-0586-04.01.2007.

OFJ () OEM (X)

1. Elnevezés

„Wiśnia nadwiślanka”

2. Tagállam vagy harmadik ország

Lengyelország

3. A Mezőgazdasági Termék Vagy Élelmiszer Leírása

3.1. A termék típusa (a II. melléklettel összhangban)

Kategória: 1.6. osztály – Gyümölcsök, zöldségfélék és gabonafélék, frissen vagy feldolgozva

3.2. A termék leírása, amelyre az 1. pontban található elnevezés vonatkozik

A „Wiśnia nadwiślanka” oltalom alatt álló elnevezés alatt kizárólag a „sokówka odroślowa” típusú meggyfa (lédús meggyet termő fák, amelyek szaporítása sarjztatás útján történik) gyümölcse értékesíthető.

Ezen oltalom alatt álló eredetmegjelölés a „wiśnia nadwiślanka” meggyfa gyümölcsét jelöli, amely ipari felhasználásra, vagy kiváló íze miatt közvetlen fogyasztásra is alkalmas. A „Wiśnia nadwiślanka” meggyfa, amely a Lengyelországban megtalálható „sokówka odroślowa” típusú meggyfák közé tartozik, a Visztula – lengyelül Wisła – folyó mentén honos, innen ered a neve, aminek latin megfelelője nincsen. A törpemeggyfa nemesítésével kapott fajtáról van szó, amelynek szaporítása sarjztatással történik, és csepleszmeggy (*Prunus fruticosa* Pall.) néven is ismert. A rózsafélék (*Rosaceae* Juss.) családjában, a csonthéjasok (*Prunoideae*) alcsaládjába, a *Prunus* nemzetség (*Prunus* L.) *Cerasus* (Mill.) alnemzettségébe tartozik.

Azt a tényt, hogy a „wiśnia nadwiślanka” meggyfa a *Prunus fruticosa* Pall.-ból ered, igazolja a szaporítási eljárás, a gyümölcs mérete, színének intenzitása, valamint hogy a *Prunus fruticosa* Pall. példányai a termőterület néhány természetes csoportosulásában még vadon is megtalálhatók.

A „wiśnia nadwiślanka” meggyfa gyümölcse aránylag kisebb, mint a *Prunus avium* L., a *Prunus cerasus* L. vagy ezek hibridjeitől származó fajtáké.

A „sokówka” kifejezés azt jelöli, hogy a gyümölcs – húsának intenzív színe miatt – elsősorban gyümölcslé (lengyelül „sok”) alapanyagául szolgál. A gyümölcs magjának színe sötét, hasonlít a húsához. Az „odroślowa” kifejezés arra utal, hogy az ültetését követő ötödik évben az ilyen típusú meggyfák sarjakat hajtanak, amelyekkel a növény szaporítható.

⁽¹⁾ HL L 93., 2006.3.31., 12. o.

A „wiśnia nadwiślanka” meggy színe élénk, a sötétvöröstől a bordóig terjed, a szín a gyümölcs teljes felületén homogén. Formája enyhén lapított gömb. A gyümölcshús és a mag tömegének aránya a fa életkorától függően 9,4 és 11,3 % közé esik. A gyümölcs átmérője 12–20 mm, a tömege 1,6 és 3,3 gramm közé esik a fa életkorától és elhelyezkedésétől függően. Kedvező időjárás esetén és lombtrágyázással nagyobb méretű gyümölcs kapható, amelyek átmérője a 25 mm-t, a tömege pedig a 4 grammot is elérheti. A gyümölcs húsa sötétvörös színű, mely szín a gyümölcs teljes felületén egységes. Az élénk szín a feldolgozás után is megmarad. A gyümölcs nagyon illatos, íze és aromája a meggyre jellemző. Nagyon intenzív, enyhén savanykás ízű.

Felhasználásától függetlenül a „wiśnia nadwiślanka” meggyfa gyümölcsének egészségesnek és romlóhibától, valamint látható idegen testtől mentesnek kell lennie; továbbá élősködőktől, élősködők miatti elváltozásoktól, rendellenes külső nedvességtől, valamint minden idegen szagtól és íztől is mentesnek kell lennie.

A „wiśnia nadwiślanka” meggyfa feldolgozásra szánt gyümölcsét szár nélkül kell szüretelni, amikor a héja már elérte a végleges szintet. A gyümölcsök lehetnek különböző méretűek, mutathatnak napfény vagy jégverés okozta elváltozásokat, amennyiben megőrzik a „wiśnia nadwiślanka” meggy sajátos jellemzőit.

A „wiśnia nadwiślanka” meggyfa közvetlen fogyasztásra szánt gyümölcsét kézzel kell szüretelni. A gyümölcsöknek sérülésmentesnek kell lenniük, és friss küllemmel kell rendelkezniük.

3.3. Nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetén)

3.4. Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetén)

3.5. Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell végrehajtani

Az előállítás valamennyi szakaszát a meghatározott földrajzi területen kell végrehajtani. A gyümölcsösöknek a 4. pontban meghatározott földrajzi területen kell elhelyezkedniük, meszes vagy agyagos-meszes talajon. A csemetéket az előbb említett földrajzi területen elhelyezkedő, legalább ötéves termő gyümölcsösökből származó sarjakkól nyerik. A tenyészterület nem lehet kisebb, mint 4 x 2 méter, így minden csemetére 8 m² talajterület jut. A megtermékenyítés során figyelembe kell venni a gyümölcsösök vonatkozásában alkalmazandó szabályokat.

A „wiśnia nadwiślanka” meggyfa közvetlen fogyasztásra szánt gyümölcsét kézzel kell szüretelni. Júliusban a gyümölcsöt szárral szüretelik, míg később szár nélkül is szedhető.

A szüretet követő 24 órán belül a feldolgozóüzembe érkező „wiśnia nadwiślanka” meggyet nem szükséges hűteni. Ennél hosszabb ideig tartó tárolás esetén azonban hűteni kell.

3.6. A szeletelésre, aprításra, csomagolásra stb. vonatkozó egyedi szabályok

A „wiśnia nadwiślanka” meggyfa gyümölcsének csomagolása megfelelő kiserelésben, közvetlenül a szüret helyszínén történik. E követelményt annak érdekében vezették be, hogy biztosítsák a megfelelő termékminőséget és az eredet nyomon követését és ellenőrzését. A közvetlen fogyasztásra szánt meggyet 0,5 és 5 kg közötti tömeget tartalmazó egységekbe csomagolják.

A „wiśnia nadwiślanka” meggyfa feldolgozásra szánt gyümölcsét maximum 13 kg tiszta tömegű, rácsos tárolóedényekbe, vagy a raklapos láda kapacitásának megfelelő tömegű, zárt fenekű raklapos ládába csomagolják.

3.7. A címkzésre vonatkozó egyedi szabályok

Nincs

4. A földrajzi terület meghatározása

A „wiśnia nadwiślanka” meggy az alábbi földrajzi területen terem:

- a Mazóviai vajdaságban lipski körzet, a Lipsko, Sienno, Solec n/Wisłą községekben,
- a Świętokrzyski vajdaságban opatowski körzet, az Ożarów és Tarłów községekben,
- a Lublini vajdaságban kraśnicki körzet, az Annopol községben,

5. Kapcsolat a földrajzi területtel

5.1. A földrajzi terület sajátosságai

A „wiśnia nadwiślanka” meggy földrajzi termőterülete a Visztula völgyében található, amelyet kedvező környezeti adottságok, valamint meszes vagy agyagos-meszes talajok jellemeznek. A felső talajréteg, amelynek vastagsága általában nem haladja meg a 0,5 métert, kemény mészkő kőzeten terül el. A fent leírt földrajzi területen uralkodó időjárási viszonyokat is Lengyelország leghosszabb folyójának, a Visztulának a fekvése határozza meg, amely különleges mikroklímát biztosít a folyó menti területnek. A „wiśnia nadwiślanka” meggy földrajzi területén a virágzás idején fagyok is előfordulhatnak, ami bizonytalanná teszi a későbbi gyümölcsfejlődést; e fagyok hatását ugyanakkor minimalizálja a Visztula folyó által kibocsátott hó. A meghatározott földrajzi területen tehát a meggy viszonylag nagy biztonsággal termesztendő.

A földrajzi termőterület talaja főként semleges és lúgos, a „wiśnia nadwiślanka” meggy pedig jól tűri a 7-nél magasabb pH-értékű talajt, szemben más fajtákkal, amelyeknél a talaj optimális pH-értéke 6,7 és 7,1 közé esik. E talaj magas pH-értékét a mész magas (1 000 mg/liter fölötti) aránya adja.

A földrajzi terület sajátosságához hozzáadódnak a helyi termelők ismeretei és tudása. E termelők megtanulták a régióra jellemző meggy termesztését, valamint az ott uralkodó talajtani és éghajlati viszonyokhoz alkalmazkodó termesztési módot. Ezt az is bizonyítja, hogy a termesztési hely talajának típusától függően alakítják ki az ültetvények sűrűségét, ehhez igazítják a hajtások eltávolításának módszerét, valamint a növények öt éves korától kezdődően távolítják el a sarjakat. Amennyiben e sarjakat nem távolítják el, az ültetvények elgazosodhatnak, a növény-egészségügyi körülmények romlanak, a gyümölcsök mérete, valamint a hozam is csökken. Figyelembe véve a „wiśnia nadwiślanka” meggy betegségekkel szembeni nagy ellenállóképességét, lényeges, hogy megfelelő növényvédelmi intézkedéseket is végrehajtsanak. Ezek az intézkedések különösen a cseresznyelég (Rhagoletis cerasi) elleni küzdelmet érintik, amelyeknek felnőtt példányai a nemesített gyümölcsfajták esetében szokatlan időszakban támadják meg a „wiśnia nadwiślanka” meggyfa gyümölcsét, azaz magas tavaszi hőmérséklet esetén és e fa korai virágzásakor.

5.2. A termék sajátosságai

A „wiśnia nadwiślanka” meggy jellemzői az alábbiak:

- a nemesített fajták gyümölcsseinél kisebb méret,
- a gyümölcsle nagyon intenzív színe,
- nagyon magas antocián-tartalom, amely 100 grammonként meghaladja a 115 mg-ot (a HPLC-módszer szerint),
- magas, 16 és 23 Brix-fok közötti refrakciós mutató,
- magas, 13 % feletti cukortartalom,
- magas, almasavban kifejezve legalább 1,4 %-os (szerves) savtartalom 8,1 pH.

A „wiśnia nadwiślanka” meggy antocián-tartalma legalább 20 %-kal haladja meg „Łutówka” meggyét, amely a Lengyelországban termesztett legnépszerűbb meggyfajta, és amelyről azt tartják, hogy a legalkalmasabb a feldolgozásra. Az eltérés akár a 100 %-ot is elérheti. Az előbbieken említett különbség és a szóban forgó paraméter értéke az év időjárási viszonyaitól, valamint a tő elhelyezkedéstől függ.

A „wiśnia nadwiślanka” meggy másik jellemzője, hogy a kocsány eltávolítása nyomán keletkezett mélyedésben (különösen a szüret első heteiben) a gyümölcs leve enyhén kifolyva megdermed, így megakadályozva a lé további kifolyását, és biztosítva, hogy a gyümölcs ugyanannyi ideig legyen eltartható, mint a nemes fajták.

5.3. *A földrajzi terület és (OEM esetében) a termék minősége vagy jellemzői közötti vagy (OFJ esetében) a termék különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője közötti okozati kapcsolat*

A „sokówka odroślowa” típusú meggyfák eredetileg a Słupia Nadbrzeźna régióban teremtek. Idővel elterjedtek a Visztula folyó mentén a hasonló talajtani és éghajlati viszonyokkal rendelkező területeken is. A Visztula folyó menti, jól körülhatárolt területen való jelenlétére utalva nevezték el a helyi meggya fajtából („sokówka odroślowa”) származó meggyet „wiśnia nadwiślanka”-nak.

A magas mésztartalmú, lúgos talajon növekvő fák nem élnek túl sokáig (20–25 évig); gyümölcsük kisebbek, illatosabbak és élénkebb színűek. Agyagos talajon, ahol a mészkőréteg mélyebben helyezkedik el, 50 évnél idősebb fák is találhatóak, amelyek gyümölcse nagyobb és kevésbé illatos. Az altalajban kimutatható mészkő okozza a gyümölcs levének magas ásványi- és tápanyag-tartalmát, amelyről a gyümölcskivonat viszonylag magas színezék- és koncentrátum-tartalma is tanúskodik. A gyümölcs kiváló ízbeli jellemzőkkel rendelkezik, ezért nagyon keresett a feldolgozóiparban. E gyümölcsjellemzők semlegesnél alacsonyabb pH-értékkel rendelkező és alacsony mésztartalmú talajon nem érhetőek el.

A más földrajzi területre telepített „sokówka odroślowa” helyi fajta növekedése általában megfelelő, gyümölcsük fejlődésében azonban súlyos problémák figyelhetők meg. E problémákat a kielégítő gyümölcstermést megakadályozó, viszonylag korai virágzás és a tavaszi hőmérsékletcsökkenés miatti károk okozzák. A meghatározott földrajzi területtől eltérő mikroklíma következtében nagyobb gyümölcsök fejlődnek, amelyek víztartalma magasabb, gyümölcskivonata pedig gyengébb.

A talaj sajátos minőségének és a folyó közelségének együttes hatása nemcsak a növekedésben és a virágzásban, hanem a gyümölcsfejlődésben és az 5.2. pontban ismertetett jellemzőkkel bíró, kiváló minőségű gyümölcstermésben is megmutatkozik. A gyümölcsök minősége szorosan és elválaszthatatlanul összefügg a gyümölcsösök földrajzi fekvésével, valamint az érintett terület talajtani és éghajlati viszonyaival. A meghatározott földrajzi területre jellemző talajtani és éghajlati viszonyok között az egyéb meggya fajták gyümölcsének növekedése és fejlődése nehézségekkel jár.

A termék végső minőségét a „wiśnia nadwiślanka” meggy sajátos környezetén túlmenően a helyi termelők 5.1. pontban leírt kivételes tudása is jelentősen befolyásolja.

Hivatkozás a termék-leírás közzétételére

(Az 510/2006/EK rendelet 5. cikkének (7) bekezdése)

<http://www.bip.minrol.gov.pl/strona/DesktopDefault.aspx?TabOrgId=1620&LangId=0>